

Vključujoča šola

Priročnik za učitelje in druge strokovne delavce

Vprašalnik za merjenje indeksa inkluzivnosti

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

1. Izpolnjevanje vprašalnika

Vprašanja vas bodo spodbudila k razmisleku o svojih prepričanjih in vsakodnevnem ravnanju ter vam pomagala ter iskanju odgovorov na vprašanje, kje sem na poti do vključujoče šole. S križcem označite, v kolikšni meri (kako pogosto) v svoji vsakodnevni praksi upoštevate navedene trditve.

Vprašalnik, ki meri indeks inkluzivnosti

Prيرهjeno po vprašalniku, je nastal v okviru projekta ProLea (Profesionalno učenje v kompleksnih okoliščinah s pomočjo refleksije in portfolia, mednarodni projekt Erasmus+ 2016–2018).

	Trditve	Redko upoštevam ali ne upoštevam	Nekajkrat na mesec, občasno upoštevam	Dnevno upoštevam	Tedensko (pogosto) upoštevam
1.	Strokovno in osebno sprejemam raznolikost učencev: odkrivam in prepoznavam močna področja učencev;				
	ustvarjam priložnosti za pridobivanje pozitivnih izkušenj;				
	načrtujem priložnosti, da učenci močna področja predstavijo drugim; raznolikost učencev je zame vir učenja;				
	pomagam učencem, da krepijo šibkejša področja ...				
2.	Pouk in drugo delo v razredu načrtujem in izvajam tako, da: pravično vključujem vse učence glede na njihove lastnosti in potrebe				
	vse učence sprejemam enako, ne glede na spol ali etnično pripadnost				
3.	Z drugimi zaposlenimi dobro sodelujem: spoštujem sodelavce, ne glede na njihovo vlogo v šoli;				
	novim sodelavcem pomagam pri vključevanju v šolo;				
	timsko sodelujem pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju pouka; hospitiram pri pouku drugih učiteljev;				
	druge učitelje povabim na hospitacijo k pouku, ki ga sam izvajam; nudim kolegialno podporo drugim učiteljem.				
4.	Izobražujem se za delo z raznolikimi skupinami učencev: učim se, kako se zoperstaviti nasilju, rasizmu, seksizmu, homofobiji, izključevanju;				
	dodatno se usposabljam za delo z učenci, ki potrebujejo podporo pri učenju in/ali socialnem vključevanju ...				
5.	Sem spodbuden in učencem vlivam zaupanje: učenci vedo, da se lahko v primeru težav obrnejo name.				
6.	S starši vzpostavljam partnersko sodelovanje: s starši se pogovarjam o raznolikih značilnostih in potrebah njihovih otrok;				
	skupaj načrtujemo načine morebitne podpore otrokom.				
7.	Razredna pravila vedenja, ki sem jih postavil skupaj z učenci, temeljijo na medsebojnem spoštovanju in sprejemanju: učence vključujem v oblikovanje razrednih pravil in upoštevam njihova mnenja in predloge;				
	pomagam jim pri oblikovanju dobre razredne klime.				

8.	Imam visoka in realna pričakovanja do vseh učencev: učence usmerjam k realnim pričakovanjem, ki so nekoliko nad posameznikovimi sposobnostmi;				
	spodbujam jih, da so ponosni na svoje dosežke, da cenijo dosežke drugih in da razvijajo pozitivno samopodobo.				
9.	Pri načrtovanju poučevanja upoštevam posebnosti vsakega posameznega učenca: upoštevam predznanje učencev in njihove različne interese; uporabljam različne metode in oblike dela;				
	učencem omogočam uporabo različnih didaktičnih pripomočkov;				
	izbiram različne vrste/oblike ocenjevanja/vrednotenja znanja, pri katerih upoštevam individualne potrebe učencev.				
10.	Pri pouku spodbujam dejavno sodelovanje vseh učencev: vključujem različne oblike dela in učenja, sodelovalno učenje, spremljanje napredka;				
	menim, da vsak učenec po svojih zmožnostih prispeva k učenju drugih				
11.	Spodbujam učence, naj razmišljajo o svojem učenju: pouk načrtujem in izvajam tako, da so učenci dejavno vključeni v procese načrtovanja, spremljanja in vrednotenja svojega učenja, učnih in drugih dosežkov;				
	z učenci soustvarjam namene učenja;				
	z učenci sooblikujem kriterije uspešnosti;				
	učencem podajam kakovostne povratne informacije; učencem omogočam, da na različne načine predstavijo svoje znanje; učence spodbujam k vrstniškemu preverjanju znanja in samoevalvaciji;				
12.	Učenci pomagajo drug drugemu: učenci nudijo pomoč drugemu, ko je to potrebno, in poiščejo pomoč pri drugih, ko jo potrebujejo (vrstniška pomoč);				
	učence spodbujam h kolegialnosti in solidarnosti;				
13.	Pri načrtovanju domače naloge upoštevam raznolike potrebe in močna področja učencev: domače naloge so smiselne po količini in obsegu, diferencirane glede na individualne potrebe in zmožnosti učencev;				
	učencem podam kakovostno povratno informacijo o domači nalogi.				
14.	Izvajam analizo svoje poučevalne prakse: uporabljam orodja za analizo in spremljanje šolske prakse in/ali svojega dela (pišem refleksije, dokaze o delu zbiram v portfoliu ...);				
	na podlagi lastnih ugotovitev ob spremljanju svojega dela načrtujem in izvajam spremembe v poučevalni praksi;				
	merim svojo učinkovitost				
15.	Sem strokovno usposobljen za delovanje v kompleksnih okoliščinah: poznam šolsko zakonodajo;				
	imam pozitiven odnos do sprememb šolske prakse;				
	profesionalno se razvijam za delo z raznoliko populacijo učencev;				
	pri svojem delu uporabljam sodobne pristope in orodja;				
	iz svoje prakse odpravljam značilnosti prikritega kurikula ...				

2. Pogovor med učitelji in ugotovitev trenutnega stanja v okviru šole

O svojih ugotovitvah se pogovorite v paru z drugim učiteljem ali manjši skupini, v oddelčnem učiteljskem zboru, v okviru aktiva, na pedagoški konferenci. Pri tem bodite pozorni na skupna prepričanja, šibka in močna področja vaše šole ter razmislite o značilnosti procesov vključevanja na vaši šoli. O vodenju skupinskih procesov in pogovorov lahko več preberete v 5. zvezku **Tudi učitelji smo učenci**.

3. Oblikovanje načrta za razvoj vključujočega učitelja in šole

S pomočjo naslednjih vprašanj lahko ugotovite, kako lahko kot posameznik prispevate k razvoju vključujoče šole ter kje na poti do vključujoče šole ste kot kolektiv.

Na podlagi ugotovitev si postavite cilje (osebne in na ravni šole) in kriterije uspešnosti na poti do vključujoče šole. V vsakodnevni praksi pa zbirajte dokaze, spreminjajte svojo prakso, drug drugemu dajajte povratne informacije in ocenjujte uspešnost (sprotne evalvacije in samoevalvacije).

Kaj so moje prednosti?
Katere prednosti ima naša šola oziroma kje smo na poti do vključujoče šole?
V čem so moje priložnosti?
V čem so priložnosti moje šole?
Na čem lahko gradim/o pri vključevanju vseh učencev v šolo?
Kaj so naši viri moči?
Kaj nam ponuja okolje?
Kaj so moje pomanjkljivosti?
V čem so pomanjkljivosti, nevarnosti moje šole pri vključevanju vseh učencev?
V čem sem/smo šibki?
Kako bom ukrepal, da bom vključeval vse učence?
Kako lahko presežem/o svoje pomanjkljivosti?
Kako bomo razvijali vključevanje vseh učencev v šoli?
Kaj bom/o spremenil/i v učnem okolju, da bo to spodbudno za vse učence?
Kdo, kaj, kdaj in kako mi/nam lahko pri tem pomaga?